ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ МИРОТВОРЧИХ МІСІЯХ

Мері Андраніківна АКОНЯН,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

Участь поліцейських у міжнародних миротворчих місіях є важливим компонентом забезпечення глобальної безпеки та підтримки правопорядку. Ця діяльність потребує чіткого правового регулювання як на міжнародному, так і на національному рівнях. Забезпечення правового статусу поліцейських під час виконання миротворчих завдань вимагає врахування національних законодавчих норм, які забезпечують їх правовий захист та регламентують взаємодію з міжнародними організаціями.

Основи правового регулювання участі поліцейських у миротворчих місіях формуються на базі національних нормативно-правових актів, які визначають рамки їхньої діяльності за межами країни. Ці документи регламентують порядок направлення та функціонування правоохоронців, створюючи умови для ефективної реалізації міжнародних зобов'язань держави. Ключову роль відіграють закони, що встановлюють процедури відбору та підготовки поліцейських до миротворчих операцій. Вони визначають вимоги до професійної кваліфікації та психологічної готовності, а також регулюють процес відправлення та прийняття поліцейських до складу міжнародних контингентів. Значне місце у правовому регулюванні займають підзаконні акти, які деталізують конкретні аспекти участі у міжнародних місіях, включаючи соціальні гарантії, умови роботи та забезпечення правового захисту поліцейських. Вони передбачають надання додаткових прав і пільг для тих, хто виконує завдання в умовах підвищеного ризику, забезпечуючи їм захист від негативних наслідків служби у складних умовах. Такі акти визначають механізми захисту прав та порядок розгляду можливих скарг у разі конфліктів чи правових спорів, що виникають під час виконання службових обов'язків. Національні правові норми також регламентують питання співпраці поліцейських з міжнародними організаціями, які координують діяльність миротворчих місій. Це дозволяє забезпечити єдність підходів та узгодженість дій у межах багатонаціональних операцій. Законодавчі акти створюють правову основу для узгодження норм національного права з міжнародними стандартами, що сприяє ефективній роботі поліцейських у миротворчому контексті. Таким чином, правове регулювання діяльності поліцейських у міжнародних місіях забезпечує стабільність їхнього правового статусу, сприяє належному виконанню службових завдань та захищає їхні права на міжнародному рівні.

Питання правового статусу поліцейських у міжнародних місіях регулюються як міжнародними угодами, так і домовленостями, до яких приєдналася держава, що бере участь у миротворчих операціях. Ці міжнародні акти визначають основні стандарти діяльності правоохоронців у межах

© Аконян М. А., 2021

миротворчих завдань, встановлюючи правила поведінки, обсяг повноважень, імунітети та обов'язки. Вони створюють правове підґрунтя для забезпечення прав поліцейських під час виконання міжнародних обов'язків, зокрема гарантують дотримання міжнародного гуманітарного права та стандартів захисту прав людини. Міжнародні угоди визначають загальні рамки діяльності, проте реалізація цих норм залежить від адаптації національного законодавства. Національні норми відіграють ключову роль у впровадженні міжнародних положень у практичну площину, оскільки саме вони регламентують процедури направлення, правовий статус і соціальні гарантії поліцейських, що виконують службові завдання за кордоном. Це включає забезпечення правового захисту, соціального страхування та юридичної підтримки у разі виникнення конфліктних ситуацій під час участі у міжнародних місіях. Ефективна гармонізація національних норм з міжнародними стандартами забезпечує збалансований підхід, що дозволяє правоохоронцям зберігати свої права і водночас дотримуватися норм та принципів міжнародного права. Така гармонізація є основою для створення правових умов, які підтримують участь поліцейських у миротворчих місіях, надаючи їм чітке розуміння своїх обов'язків та захисту на міжнародному рівні. Цей процес гармонізації має на меті забезпечити узгодженість дій поліцейських з міжнародними стандартами та очікуваннями, що сприяє підвищенню ефективності виконання миротворчих завдань. Водночас забезпечення правового статусу дозволяє зберегти баланс між дотриманням прав поліцейських і необхідністю виконувати поставлені завдання. Національні норми, що відповідають міжнародним стандартам, стають запорукою належного виконання службових обов'язків у межах миротворчих операцій, сприяючи створенню стабільного правового середовища для поліцейських у міжнародному контексті.

Національне законодавство приділяє особливу увагу захисту прав поліцейських, які беруть участь у миротворчих місіях, створюючи надійну систему соціальних та правових гарантій. Ці гарантії охоплюють широкий спектр питань, які включають забезпечення належних умов для виконання службових обов'язків, а також відповідальність за виконання поставлених завдань. Значна увага приділяється створенню безпечних і сприятливих умов для служби, що дозволяє мінімізувати ризики, пов'язані з перебуванням у зонах конфлікту або інших небезпечних регіонах. Правове регулювання також спрямоване на захист поліцейських від можливих порушень їхніх прав з боку інших учасників миротворчих операцій чи місцевих органів влади. Одним із ключових елементів захисту є положення щодо медичного страхування, яке забезпечує надання необхідної медичної допомоги у разі захворювання або травм під час виконання службових завдань. Таке страхування покриває витрати на лікування, реабілітацію та інші медичні послуги, що є важливим аспектом підтримки фізичного та психологічного здоров'я правоохоронців. Пенсійне забезпечення, яке передбачене для учасників миротворчих місій, надає додаткові соціальні гарантії, враховуючи особливі умови служби та ризики, пов'язані з виконанням завдань за межами країни. Це дозволяє забезпечити стабільність у майбутньому та підтримувати гідний рівень життя після завершення служби. Соціальне страху-

© Аконян М. А., 2021

вання також є невід'ємною частиною захисту, що охоплює широкий спектр соціальних виплат та допомог для поліцейських і їхніх родин у разі виникнення непередбачених ситуацій. Такий підхід сприяє збереженню мотивації та професійного рівня правоохоронців, адже забезпечує впевненість у їхньому соціальному статусі та захисті навіть під час виконання службових обов'язків у складних умовах. Національне законодавство таким чином створює сприятливе правове середовище, яке сприяє ефективному виконанню поліцейськими миротворчих завдань, забезпечуючи баланс між їхніми обов'язками та правами, що є необхідним для успішного функціонування миротворчих місій.

Підсумовуючи вище викладене, роль національних законодавчих норм у забезпеченні правового статусу поліцейських під час участі у міжнародних миротворчих місіях є надзвичайно важливою, оскільки саме ці норми визначають основи правової підтримки та захисту співробітників правоохоронних органів під час виконання ними завдань за межами своєї держави. Участь у миротворчих операціях ставить перед поліцейськими специфічні виклики, пов’язані з роботою у міжнародному середовищі, де поєднуються різні правові системи та стандарти. Тому національне законодавство, адаптоване до міжнародних вимог, є фундаментом для ефективного виконання завдань, що покладаються на правоохоронців у рамках миротворчих операцій. Синергія національних правових актів з міжнародними угодами дозволяє забезпечити чітку регламентацію прав та обов'язків поліцейських, створюючи стабільне правове середовище, у якому вони можуть виконувати свої функції з дотриманням вимог законодавства. Зокрема, важливою є гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами у сфері прав людини та гуманітарного права, що забезпечує захист поліцейських від порушень їхніх прав та гарантує справедливе ставлення до них з боку інших учасників миротворчих місій. Таке поєднання норм сприяє створенню умов для належної взаємодії з міжнародними організаціями, що координують миротворчі зусилля, а також сприяє збереженню довіри між державою та міжнародною спільнотою. Водночас, для ефективного забезпечення правового статусу поліцейських важливо вдосконалювати та оновлювати національні правові положення, враховуючи зміни у міжнародній практиці та нові виклики, які виникають під час проведення миротворчих операцій. Це дозволить своєчасно реагувати на нові загрози, пов’язані з глобальними конфліктами та нестабільністю, а також підвищувати ефективність участі правоохоронців у таких операціях. Зокрема, розробка нових механізмів соціального захисту, підвищення рівня правової підтримки та забезпечення доступу до сучасних форм навчання і підготовки стає необхідним кроком для адаптації поліцейських до умов міжнародних місій. Національні законодавчі норми повинні бути гнучкими та адаптивними, щоб враховувати інтереси як держави, так і поліцейських, які виконують миротворчі завдання. Це дозволить створити стабільну та передбачувану правову базу для службовців, які працюють за межами країни, зменшити ризики виникнення правових спорів та конфліктів під час виконання службових обов’язків. Подальше вдосконалення національного законодавства дозволить підвищити професійний рівень підготовки

© Аконян М. А., 2021

поліцейських до участі у міжнародних операціях, забезпечить належний захист їхніх соціальних та економічних прав, а також сприятиме формуванню позитивного іміджу держави на міжнародній арені. Це допоможе поліпшити якість виконання миротворчих завдань та забезпечить ефективну участь поліцейських у процесах збереження міжнародного миру та безпеки. Таким чином, розвиток та модернізація національних правових механізмів є ключовим чинником для забезпечення успішної участі правоохоронців у миротворчих місіях, що сприяє не лише зміцненню міжнародної стабільності, але й підвищенню авторитету держави у сфері міжнародного співробітництва.

© Аконян М. А., 2021